

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den
Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. IV. De corrupta professa, in abbatissam electa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

tentione verbis professionis, & regula contraria, & emissa ab eo fuerit.

RESPONSVM. IV.

De corrupta professa, in abbatisam electa.

1.
Corrupta
quæ virgo
putabatur,
validè est
professa,
neque iam
dimitten-
da.

Quod si me virginem emere putarim cum esset mulier, emptio non valebit, inquit Vlpian. in l. alioquin. D. de contrabend. empt. si ei nuptias, quamvis iuratus, promisi, quam virginem putavi, si deprehenditur corrupta, non teneor ducere. Less. de iust. lib. 2. c. 18. dub. 10. n. 72. c. 42. dub. 4. n. 22. sic per ædilitium edictum in multis redhibitioni locus est, præsertim quoad conscientiam vitij, si deceptus voluerit. Less. c. 17. d. 5. n. 33. adeo ut & religionem fraudulenter professus, ob vitium suppressum eijci possit. idem c. 41. de stat. rel. d. 7. n. 62. nihilominus dicendum est, corruptam, quæ putabatur virgo, professam, quamvis vitio cognito non fuisset admissa, validè esse professam, sicut matrimonium cum corrupta initum, quæ putabatur virgo, validum est, nec dimitti potest, quia huiusmodi qualitatis ignorantia non tollit consensum circa substantiã actus. qui nec est solubilis ex voluntate partium: nec factus conditionalis ex eo, quod quis ita sit affectus, quod si vitium sciret, coniugium carnale, aut spirituale non admitteret. neque enim influit ea affectio in actum admissionis, sed concomitanter tantum se habet. non poterit ergo sic professa eijci, quia iam non præstat impedimentum religioni.

2.
An in ab-
batisam
eligi pos-
sit?

Sed an corrupta eligi in Abbatisam, seu illa electioni consentire possit? agimus autem de illa, cuius vitium occultum est, eaque corruptione, quæ carnis integri-

tatem tollit. nam & voluntariam pollutionem passa, manente carnis integritate, consecrari potest consecratione virginum. Less. de iust. lib. 4. c. 2. d. 16. n. 120. Questionem nostram tractant Paulinus Berti. in prax. crim. reg. tit. 4. de vi. r. c. 13. n. 3. Em. Rod. quasi. reg. t. 1. q. 64. ar. 4. t. 2. q. 55. ar. 3. Miranda in Man. pral. de mon. q. 7. ar. 6. Bonacina de mat. q. 4. punct. 17. n. 4. 5. 6. Sanchez lib. 5. in decal. c. 5. n. 21. 22. Diana tract. 2. de dub. reg. res. 99. Barbof. de potest. episc. p. 3. de leg. 100. n. 14. & de iure eccl. lib. 1. c. 45. n. 24. Portel. v. Abbatisa, vbi quærit de vidua, & ait se habere scriptum Suares, dicentis neque esse de iure diuino, neque naturali, neque ecclesiastico, quod Abbatisa sit virgo. citaturque apud illos alij.

Nihilominus communiter crediti solet Abbatisam debere esse virginem. ex c. iuuenclus. 20. q. 1. vbi iuuenclus fieri Abbatisse prohibentur: nullam nisi scægenarum, inquit, virginem velari permittitur, cuius ratio à glossa traditur, id est, quod aliàs ad virginitatem adhortari non possit. c. vna. dist. 26. ite- rum gloss. in c. quomodo virginum ad verbum eligatur. 31. q. 2. Insuper, in c. si quis omnem. 1. quæst. 7. Maria quæ peccatrix fuerat, dicitur inter diaconissas non esse relata. denique c. si Paulus 32. q. 5. vbi Hieronymus virginibus, quæ membra Christi prostituerunt, applicat illud Isaia 47. descende, sede in terra virgo filia Babylonis. vnde & corruptas descendere potius, & in puluere sedere, quam inter Abbatisas assumi debere, ut nec inter diaconissas, videtur dicendum. denique & ipsa virginum velatio, seu consecratio virginitatem extigit. ut Leo 1. statuit ne monacha benedictum capitis velamen recipiat, nisi quadragesima annorum virginitatem probasset. ita Breuiarium Rom. super eaque interrogatur consecranda: adeoque & eandem merito exiget dignitas

dignitas Abbatialis. Ad extremum facit Concilium Trid. f. 25. de reg. c. 7. in verb. laudabiliter vixerit.

Porro verba d. c. iuenculas *se-* *xagenariam virginem* accipiunt aliqui, vt ea etas dumtaxat ibidem exigatur: ad antithesin iuencularum: nomen autem virginis il-lapsum sit, sicut dicuntur mona-steria virginum, & loquitur Trid. ubi sup. c. 17. in verb. libertati profes-sionis virginum &c. tamen non nunquam vel viduæ, vel occultè corruptæ etiam in monasterijs ha-beantur. Rectè tamen & de vtra-que qualitate d. c. iuenculas ac-cipi potest. cum Gregorius in *Re-gist. lib. 3. ep. 11. unde sumptum est d. c. iuenculas*, vtramque confide-ret: in verb. cuius atas hoc, atque mo-res exegerint.

Valida est electio.

Cæterum, quoniam de vitio occulto agimus, si contingat pu-tatam virginem eligi in Abbatif-sam, validam esse electionem, confirmationemque dicendum est. vt matrimonium corruptæ quæ putabatur virgo. quamuis enim eligi confirmarique non de-beat corrupta, etsi occultè; nec electa assentiri, si citra infamiam possit repugnare electioni; nihi-lominus si eligatur, assentiat, confirmetur; actus erunt validi. quia d. canones non induxerunt incapacitatem simpliciter corrup-tæ. vt & in matrimonio carnali quædam impediunt, quæ non di-rimant contractum matrimoniû. sicut & aliàs multa fieri prohiben-tur, quæ facta tenent. Neque por-ro benedictio Abbatissæ per se ab-solutè est necessaria. vt multæ non benedicuntur. *clm. attendentes. §. statimus. de stat. monach. minus prio-rissæ, similesque præfectæ.* de quibus etiam tamen agit Trid. & accipi etiam potest d. c. iuencu-las. eoque per benedictionem, non simpliciter necessariam, non vide-tur inferri necessitas virginita-tis.

Quod si obieceris d. c. *si quis om-nem.* quod ibidem, vt à sacerdotio repellitur, qui fornicatus est post baptismum; ita & promotus per vitij ignorantiam degradatur, dum id postea venit in notitiam: eoque inferas, occultè corruptam, cum vitium innotescit, deponendam: dici potest in neutro casu d. c. *si quis vlu*, praxique receptum esse. deinde leges pœnales non extendi extra casum suum; neque in illis masculinum comprehendere foe-mininum. denique purissimam functionem esse sacerdotis, à qua procul distat prælatura monialiû. cum monachi Abbatessque vete-res in forte fere laicorum reputa-rentur dumtaxat: illorumque Ab-batum gradum transcendere foe-minæ, nec hodie possint. vt iste rigor, quamuis non esset obsole-tus, trahi nullatenus posset ad foe-minas. Vt omitteremus, quod ait glosa, durum esse, si verbum fornicatio accipiatur de simplici, & non potius de adulterio, Alijque grauioribus carnis vitijis, quale es-set si virgo, post votum iam in re-ligione emissum, esset corrupta. cuius nulla paritas est cum illa, quæ adhuc libera peccauit occultè.

Enimuerò vt apud nos Rex de-nominat personas sibi gratas, quæ eligantur, & confirmentur, eaque nominatio mox omnibus inno-tescit; si assentiri noluerit nomi-nata, Rex putabit magis dignam, magisque cogendam: & accedere possunt aliæ circumstantiæ gra-ues, ob quas aut difficile nimis, aut impossibile sit subterfugere, si casu contingeret occultè cor-ruptam nominari, de qua non es-set qui loqueretur verbum malum, vt dicitur de Iudith. c. 8. *Iudith.* dicen-dum foret non teneri sic nomina-tam occultum suum vitium ma-nifestare: infamiamque sibi, ac monasterio suo inferre: adeoque minus malum posse ab illa eligi, quia ergo *melius est nomen bonum, quam*

4.
Electa si
citra infamiam
nequit diffi-
sentire, po-
test ele-
ctioni as-
sentiri.

quàm diu iure multa; possit ad conseruandam famam nominationi assentiri: quod infra famæ iacturam sit. crudelis esse dicitur, qui famam negligit. & cum ex supra citatis authoribus patet, etiam sententiam illorum, qui aiunt corruptam occultè iure non prohiberi Abbatisfam fieri, etiam esse probabilem; poterit sic electa eam amplecti. *argumento eorum quæ citat Diana de Opinione probabili.*

RESPONSVM V.

Ex clausura an Abbatisfa extrahi possit, ex causa inobedientia, & incorrigibilitatis?

1.
An ex constitutione Pij V. id admissum?

Plus V. cuius constitutio seruari iussa est in Concilio provinciali Mechliniensi 1608. tit. 24. c. 3. clausuram monialium per egressum vel ingressum infringi vetat, nisi ex iustis arbitrio Ordinarij causis quoad ingressum: quoad verò egressum monialiū, adeoque extractionem; ex causis non arbitrio Ordinarij permissis, sed tribus dumtaxat in Piana expressis: alijs exclusis. admittunt tamen aliqui, vt causa correctionis, quæ obtineri non in loco, sed alibi speratur, transferri possint moniales. *vide citatos à Tamburino de iur. Abbatisf. d. 21. q. 3. quasi commune bonum monasterij praualeus priuato id mereatur. & ob crimen simoniæ recipiens, & recepta iubetur de suo monasterio expelli. c. quoniam. X. de simon. quem textum Bonacina negat reuocatum. tamen S. Cong. censuit, monialium nullam sibi subiectionem ex vno monasterio ad aliud transmittere posse locorum Ordinarios, vel superiores regulares, etiam ex causa seditionis, vel incorrigibilitatis, aut criminis perpetrati. Tamburin. ibidem. sed & formant quæ-*

2.
Non utique ex sententia Interpp. Concil.

tionem in monialibus corrigendis, non in Abbatisfis. in his enim, dum fit inquisitio, aliud canones decernunt. *in c. olim. 26. X. de accusat. prouiso, inquit, vt nequis in suspendente monachi abbati obediunt, & intendant. quod idem in Episcopis statutum est. in c. nonne. 8. q. 4. sed neque color quærendus est incorrigibilitatis. ad hanc non tantum exigitur aliqua ex ijs causis, quæ à scribentibus solent; sed S. Congregatio decreuit, ne incorrigibiles censeantur, nisi quæ annali carceri in pane & aqua emendant non potuerint. aliaque requiritur antequam eijci aut transferri possint. iterum declarat incorrigibiles moniales eijci non posse Sede Apostolicâ inconsultâ. Tamburin. ibid. q. 4. vbi & ex Sanchez nullam praxim esse contrariam ait. quod & congruit rationi c. fin. X. de regul. & c. periculofo. de stat. monach. in 6. sed neque color ille probari potest quoad extrahendam Abbatisfam extra clausuram; qui proponitur, vt veniat visitatum nouum opus. Tamburin. qui dicit communem. de iure Abbatisf. l. 9. q. 4. §. 14.*

RESPONSVM VI.

An asyli causa ingredi clausuram liceat?

Quæsitus ad carcerem iam decretum satellitibus insequentibus, & septa obfidentibus, intra illa fugit M.: presentaneum hunc metum, cadentem in vitam constantem l. metum autem D. quod metus, iure profugum hunc excusare censet Sanchez. in decal. l. 6. cap. 16. n. 59. Tamburin. de iur. Abbatisf. d. 22. q. 3. §. 6. eoquæ & latebræ pertinent, quamuis aliquot dierum, si durat metus, neque est egressus liber. Neque ab asylo excludit, quod sibi ipsi causam metus intulisse delinquendo dicatur, eoquæ